

Af bogens bagside fremgår det, at forfatterne ønsker at give en bred indføring i psykiatrien for mennesker uden specielle forudsætninger, suppleret med uddybende oplysninger, som kan læses efter behov. Formuleringerne i bogen er enkle, og de mange faktasider, hvor blandt andet diagnosekriterier og forskellige indflydelsesrige personligheder inden for lægefagets og psykiatriens historie beskrives, gør at de fleste med stor sandsynlighed vil finde læsningen struktureret, overskuelig og interessevækkende. Forfatterne tager foruden forskellige former for angst også fat på andre psykiske lidelser, hvor de ser angst som et kernesymptom. De forskellige lidelser beskrives og diskuteres, og grænsen mellem det geniale – i kraft af det kunstneriske – og det gale får også en stor opmærksomhed. Forfatterne tager fat på en lang række øvrige tematikker, der hver især kan skrives (og er skrevet) lange afhandlinger omkring, herunder arv/miljø-debatten og adskillelsen mellem sjæl og legeme. Det er selvfølgelig umuligt at komme i dybden med disse emner i så kort en fremstilling, men det er efter min mening helt klart lykkedes at fremstille en bog, der kan vække interesse for videre fordybelse i mange områder omkring psykisk lidelse, psykiatri og samfund. Ønsker læseren at dykke længere ned i de enkelte områder, er bogens forskellige kapitler fyldt med henvisninger til videre læsning. Bogen belyser den psykiatriske diagnosticering og behandling i et samfundshistorisk og kulturelt perspektiv.

De to forfattere – begge psykiatere – har blandt andet til formål at diskutere, hvorvidt samfundet kan være tilfreds med den nutidige psykiatriske forståelse og behandling, samt hvad der kan gøres for at skabe bedre betingelser for psykisk sundhed i det fremtidige samfund. Et emne, der antageligt vil optage en stor del af det sundhedsfaglige personale, herunder psykologer. Sammenhængen mellem samfundsudviklingen og vores syn på psykiatriske sygdomme kobler forfatterne i høj grad til tiden omkring ungdomsoprøret, hvor tidligere tiders ritualer og selvfølgeligheder blev afløst af langt friere rammer til udfoldelse, og det er klart dette tema i bogen, jeg finder mest interessant. Forfatterne fremfører gennem bogens kapitler en diskussion af, hvorvidt denne opløsning af overordnede strukturer og retningslinjer har været udslagsgivende for den stigende angst i samfundet, hvor blandt andet neuroserne til gengæld synes at have været på stærkt tilbagetog.

I bogens afrundende kapitel tager forfatterne fat på spørgsmålene om, hvad nutidens stigning i tvangsindlæggelser og domme for kriminalitet begået af psykisk syge kan skyldes, samt hvad den enkelte dansker kan gøre for at bedre sin psykiske sundhed. Opskriften synes ifølge forfatterne ikke overraskende at være mere ro og struktur både i det daglige hverdagsliv og i forbindelse med psykiatrisk behandling. Her problematiseres både den massive nedlæggelse af sengepladser i psykiatrien, der har stor betydning for de mennesker, der har et stort behov for hjælp, samt den hverdagslige praksis med pædagogikkens og didaktikkens store afstandtagen til den disciplinære (og meget strukturerede) skoleform til fordel for (for meget?) 'ansvar for egen læring', samt diverse online-mediers negative indflydelse på det limbiske system. Konklusionen bliver efter min mening noget vag – der bør findes en bedre balance mellem hæmmende strukturer og den individuelle frihed eller for individet mellem frontallapperne og det limbiske system. Som læser står man efter endt læsning således uforløst med spørgsmålet om, hvordan dette projekt kan udføres i praksis udover et råd om at indføre flere rutiner og mobilfrie oaser i dagligdagen.

Overordnet vil jeg mene, at der her er tale om en letlæst og interessevækkende bog, som primært henvender sig til mennesker, der ikke har det store forkendskab til psykiatri og psykisk sundhed. Måske den vil være oplagt pensum i psykologitimerne på ungdomsuddannelser eller som oplæg til mere dybdegående diskussioner i tværprofessionelle sammenhænge inden for både sundhedsvæsenet og på det pædagogiske område.

